

universiteit
▶▶ hasselt

UNIVERSITEIT VAN DE TOEKOMST

nu weet je het

- Nieuwjaarsreceptie
- Eredocoraat voor milieuprof
- Groene Nobelprijs
- Vlaams Supercomputer Centrum
- UHasselt en Music for Life
- VLUP naar Winter-Efteling

“Bouwwerken van onze unief verbinden 2009 met 2010”

Nieuwjaarstoespraak rector Luc De Schepper

(VER)BOUWWERKEN

“De rode draad die het oude jaar met het nieuwe jaar verbindt, zijn de bouwwerken van onze universiteit. Een aantal projecten zijn al afgerond, zoals de gebouwen van het Instituut voor Materiaalonderzoek (IMO) en het Expertisecentrum voor Digitale Media (EDM) die werden uitgebreid met bijkomende onderzoeksinfrastructuur en bureelruimte. Ook het BIOMED-gebouw C is klaar. De buitengevels en inkompartij werden in een nieuw kleedje gestoken en de labo’s werden volledig up-to-date gemaakt voor hedendaags onderzoek in de life sciences. Het BIOMED-gebouw A ondergaat momenteel eenzelfde facelift. De splinternieuwe life sciences incubator vormt het sluitstuk van de life sciences development campus. In deze incubator kunnen startende life sciences bedrijven, in de nabijheid van BIOMED, hun activiteiten ontplooiën.”

“Van de research campus is het een kleine stap naar het hoofdgebouw. De verbouwwerken hier zijn gestart voor het zomerreces en zitten nog steeds op schema. In april 2010 zal gebouw D opnieuw *futureproof* zijn, met een glazen inkompartij, een multifunctionele agora, een eigen tijds cafetaria en restaurant, en vooral veel licht.”

“Al deze bouwwerken brengen onvermijdelijk wat hinder met zich mee. Ik wil alle campusbewoners dan ook danken voor hun begrip en creatieve insteek om, waar nodig, een tijdelijke oplossing uit te werken.”

“Om het luik bouwwerken af te ronden, hou ik nog even halt bij de stadscampus. Op 6 november 2009 werd in aanwezigheid van Viceminister-president Ingrid Lieten, gouverneur Herman Reynders en burgemeester Hilde Claes met de eerste steenlegging het startschot gegeven voor de bouwwerken op de site van de oude gevangenis. De campus in de binnenstad zal de humane wetenschappen huisvesten, alsook de bestuursgebouwen. De exacte wetenschappen blijven op de groene campus in Diepenbeek. Het nieuwe faculteitsgebouw rechten, dat in een waaivorm achter de oude gevangenis wordt opgetrokken, krijgt absolute prioriteit. Van de oude gevangenis blijft de buitenzijde behouden, maar wordt de binnenzijde omgevormd tot een Open Huis. De gesloten cellenvleugels maken plaats voor onder meer kantoren, ruimtes voor zelfstudie, een restaurant en een ‘coffee corner’. In de oksels van de sterstructuur worden twee nieuwe auditoria bijgebouwd. Het rectoraat wordt ondergebracht in een nieuw, modern gebouw naast de gevangenis en wordt het vlaggenschip van de universiteit in de stad.”

“Het voorbije jaar is er niet alleen gebouwd met mortel en cement. Ook de structuur en de organisatie van de universiteit zitten in een nieuw kleedje.”

“2010 kondigt zich aan als een boeiend werkjaar boordevol uitdagingen”. Dat zei rector Luc De Schepper in zijn nieuwjaarstoespraak op 5 januari. Bij de start van het nieuwe jaar bracht de rector de belangrijkste realisaties van 2009 onder de aandacht en blikte hij vooruit op 2010. Luc De Schepper dankte ook alle medewerkers voor hun inzet en collegialiteit en maakte zijn *futureproof* wensen over aan alle aanwezigen. “Een goede gezondheid, veel geluk en een fijne werksfeer: dat alles wens ik iedereen van harte.”

NIEUWE ACADEMISCHE STRUCTUUR

“Op 1 oktober 2009 is de nieuwe academische structuur van de UHasselt in voege getreden. Het toegenomen belang van onderzoek en de uitbouw van het masteronderwijs vroegen immers om een herschikking van de academische structuur. Een sleutelrol is weggelegd voor de faculteiten die voortaan onderwijs en onderzoek op een integrale manier aansturen. De sterkte van het vroegere matrixmodel is behouden, namelijk de bundeling van onderwijs en onderzoek in vakgroepen. Het tussenliggende niveau van de departementen is opgeheven.”

“De onderzoeksinstituten zijn bestendig in de nieuwe academische structuur. Zij hebben er evenwel een klein broertje bij, namelijk de thematische clusters. Dit zijn kleinere interdisciplinaire onderzoekseenheden, zoals Cleantech en Patient Safety, die op termijn kunnen uitgroeien tot een onderzoeksinstituut.”

“Als hoogste academisch adviesorgaan is het Academisch Beleids-overleg vervangen door het College van Decanen. Daarnaast is het Adviescollege van Instituutdirecteuren in het leven geroepen om advies te geven over materies die rechtstreeks verband houden met de onderzoeksinstituten.”

NIEUWE ATP-ORGANISATIE

“In samenhang met de nieuwe academische structuur is een nieuwe ATP-organisatie uitgewerkt op instellingsniveau. De principes en uitgangspunten van deze nieuwe organisatie zijn in december goedgekeurd door de Raad van Bestuur. In de loop van deze maand zijn een zestal infovergaderingen gepland, waarop de beheerder, de ondervoorzitter en de vakchef alle ATP-leden toelichting zullen geven bij het ATP-plan. De decentrale diensten worden eerst ingelicht, vervolgens de centrale diensten. De nieuwe ATP-organisatie zal geregeld worden geëvalueerd en, waar nodig en gewenst, bijgestuurd.”

UITBREIDING ONDERWIJSAANBOD

“Een laatste bouwproject van de UHasselt dat ik wil belichten is de uitbouw van het academisch onderwijs. Dit academiejaar is de tweede bachelor in de rechten van start gegaan. Het aantal nieuwe inschrijvingen in de bachelor lag even hoog als vorig jaar: dit toont het succes van de opleiding duidelijk aan. Dit voorjaar wordt de erkenningsprocedure voor de master gestart, zodat deze opleiding vanaf het academiejaar 2011-2012 kan worden aangeboden, aansluitend op de bachelor.”

“Op associatieniveau starten in september 2010 twee gezamenlijke opleidingen: opleiding industriële wetenschappen en technologie die door de XIOS Hogeschool en de KHLim wordt aangeboden en de opleiding audiovisuele en beeldende kunsten die gezamenlijk door de PHL en de KHLim wordt georganiseerd. Dit is een belangrijke stap in de integratie van deze opleidingen in de UHasselt.”

FINANCIERING

“Minder goed nieuws voor 2010 is dat de werkingstoelagen gereduceerd zijn, naar aanleiding van de begrotingsbesprekingen op Vlaams niveau. Concreet is er in de toelage 2010 geen indexering voorzien. Deze vermindering stemt niet overeen met de beloofde stijging met 10 procent die is opgenomen in het regeerakkoord. De universiteiten hebben immers dringend nood aan meer werkmiddelen. In de loop van deze maand gaan de rectoren van alle Vlaamse universiteiten daarom minister van onderwijs Pascal Smet oproepen om de belofte van het regeerakkoord na te komen.”

ONDERZOEK

“Tot slot wil ik graag iemand in de bloemetjes zetten. Als tipje van de sluiter verwijst ik naar de goede onderzoeksprestaties die de universiteit in 2009 heeft neergezet. Zo is de vertegenwoordiging van de UHasselt in de FWO-commissies verzesvoudigd, heeft de UHasselt een Francqui-leerstoel verworven, is de BOF-sleutel voor het derde jaar op rij gestegen, en daardoor ook het aandeel in Hercules en Methusalem. En, zo ook, was er een ijverige gewoon hoogleraar die in 2009 zijn 35e doctoraat ‘afleverde’. Collega Dirk Vanderzande, van harte proficiat met deze schitterende prestatie!”

'Groene' Nobelprijs voor Congolese milieuactivist met UHasselt-link

Het moet niet altijd negatief nieuws zijn waarmee Congo in beeld komt. Neem nu René Ngongo. Op 4 december werd hij als een van de vier laureaten van de alternatieve Nobelprijs, de *Right Livelihood Award 2009*, gelauwerd in het Zweedse parlement. Ngongo (48) keegt de prijs voor zijn inspanningen om het Congolese regenwoud te behouden.

Er zit wel degelijk een Limburgs hoekje aan deze *Right Livelihood Award* die ook de alternatieve Nobelprijs wordt genoemd. De prijs is goed voor 50.000 euro. Ngongo werkt als politiek adviseur voor Greenpeace Afrika. Hij heeft herhaaldelijk de ongebreidelde exploitatie van het Congolese regenwoud aan de kaak gesteld. Dit regenwoud is een van de laatste groene longen op aarde.

DUURZAME LANDBOUW

René Ngongo is een oud-student biologie van emeritus professor Hugo Gevaerts die tot 1990 decaan van de faculteit Wetenschappen van de Universiteit in Kisangani was. Na zijn terugkeer naar de Universiteit Hasselt bleef professor Gevaerts landbouwprojecten in Kisangani steunen. "René Ngongo is een man met veel zin voor diplomatie, iemand die overal terecht kan zonder zich te verbranden", zegt Hugo Gevaerts.

"Ngongo ligt ook mee aan de basis van de Agroforestry-projecten die ik in Kisangani opgezet heb met de hulp van de Universiteit Hasselt en de Rotary. Agroforestry wil duurzame landbouw in bosgebieden promoten. René beseftte heel snel dat het behoud van het regenwoud van levensbelang is. Hij heeft in Kisangani de ngo OCEAN opgericht, die in volle oorlogsperiode in Congo het behoud van het leefmilieu promootte."

BIODIVERSITEIT

Ngongo nam in december ook (even) deel aan de Klimaatconferentie in Kopenhagen. Een van de elementen die Kopenhagen wel opgeleverd heeft, is een principieel akkoord over het vergoeden van ontwikkelingslanden met tropische regenwouden voor het behoud van hun bossen. Dit is het zogenaamde REDD-mechanisme (*Reducing Emissions from Deforestation and*

Degradation of het verminderen van de uitstoot door ontbossing en degradatie). René Ngongo waarschuwt echter voor een addertje onder het gras: groeilanden als China en India dringen erop aan dat palmolieplantages onder dit REDD-systeem vallen. "Volledig verkeerd", zegt Ngongo. "Voor ons is de biodiversiteit belangrijk. We moeten ons tropisch regenwoud in een maagdelijke toestand bewaren. Dit is ook belangrijk voor het klimaat. Palmolieplantages en dergelijke zijn dodelijk voor die biodiversiteit."

(Met dank aan Roger Huisman, Het Belang van Limburg)

Eredoctoraat voor milieuprof van de Universiteit Hasselt

Professor Jaco Vangronsveld, directeur van het Centrum voor Milieukunde (CMK) van de Universiteit Hasselt, kreeg op 17 december 2009 een eredoctoraat van de Landbouwniversiteit Plovdiv in Bulgarije voor zijn wetenschappelijke verdiensten in het onderzoek naar zware metalentoxiciteit bij planten en de fytoremediatie van verontreinigde bodems.

Fytoremediatie is een technologie die gebruikmaakt van planten en vegetaties om de milieu- en gezondheidsrisico's die gepaard gaan met bodemverontreinigingen te verminderen. Dat kan gaan van een echte sanering, door bijvoorbeeld de afbraak van giftige stoffen te stimuleren, tot het lokaal stabiliseren van een verontreiniging.

HAALBARE MILIEUVRIENDELIJKE OPLOSSINGEN

Het onderzoek van professor Vangronsveld probeert haalbare milieuvriendelijke oplossingen aan te bieden voor probleemgronden waarbij gezondheidsrisico's worden geminimaliseerd en landgebruikers toch nog meerwaarde kunnen realiseren op hun terreinen. Om deze objectieven te kunnen realiseren voert het CMK heel wat fundamenteel onderzoek uit naar de mechanismen die planten gebruiken om de effecten van verontreinigingen te counteren.

KWALITATIEF, HOOGSTAAND EN INNOVATIEF ONDERZOEK

Het onderzoekswerk van professor Jaco Vangronsveld wordt wereldwijd erkend als kwalitatief hoogstaand en innovatief, getuige de meer dan 500 citaties in 2009 naar zijn wetenschappelijke artikelen. Vakgroepvoorzitter Biologie-Geologie, professor Jan Colpaert, zegt hierover: "Het belang van dit onderzoek is natuurlijk ook opgemerkt door de Bulgaarse collega's in Plovdiv. In heel wat Oost- en Zuid-Europese landen zijn de problemen met bodemcontaminatie vaak nog een exponent van wat we hier in Vlaanderen tegenkomen. Klassieke saneringen zijn haast onmogelijk omwille van de grootteorde van de problemen en de vaak beperkte financiële middelen. Risicobeheersing via fytoremediatie is in veel gevallen een relatief goedkoop en aanvaardbaar alternatief voor deze *brownfields*.

Overheden in binnen- en buitenland vertonen dan ook een groeiende belangstelling voor deze 'zachte' aanpak."

BELANGRIJKE ERKENNING

Rector Luc De Schepper is bijzonder verheugd met de toekenning van dit eredoctoraat aan professor Vangronsveld: "De toekenning van het eredoctoraat is een belangrijke erkenning van de jarenlange doorgedreven onderzoeksinspanning die professor Jaco Vangronsveld en zijn CMK-collega's hebben geleverd. Het is het resultaat van een begeesterende teamspirit, waarbij jonge onderzoekers worden gestimuleerd en dagelijks begeleid in de boeiende wereld van de wetenschappen."

Vakgroepvoorzitter professor Jan Colpaert vult aan: "Hoewel collega Vangronsveld de toepassing en de maatschappelijke relevantie van het onderzoek nooit uit het oog verliest, is hij tevens een groot pleitbezorger van ondersteunend en diepgaand fundamenteel onderzoek, waarbij academische vrijheid en onafhankelijkheid geen loze begrippen mogen zijn. Als geprivilegieerde waarnemers durven de onderzoekers van de vakgroep biologie-geologie opperen dat deze toekenning van het eredoctoraat welverdiend is en wij wensen onze prof, promotor en collega dan ook veel succes bij de verdere uitbouw van zijn onderzoek."

Wetenschappelijke Onderzoeksgemeenschap 'multiple sclerose' gefinancierd door het FWO

Multiple sclerose (MS) is een ziekte die zowat 1 op 1000 jong volwassenen treft en leidt tot onder meer toenemende verlamningsverschijnselen. Er is medicatie beschikbaar die de ziekte afremt, maar genezing is nog steeds niet mogelijk.

Om belangrijke stappen vooruit te kunnen zetten in het onderzoek naar betere geneesmiddelen moeten we investeren in grote onderzoeksconsortia waarbij diverse facetten van de ziekte op een multi- en interdisciplinaire wijze kunnen worden bestudeerd.

MS NETWERK LIMBURG

Het Biomedisch Onderzoeksinstituut (BIOMED) van de UHasselt verricht al meer dan 25 jaar baanbrekend onderzoek naar MS. Recent werd er een sterke formele samenwerking uitgebouwd met de PHL (REVAL Instituut) en het Revalidatie en MS-centrum van Overpelt. Samen vormen ze het MS Netwerk Limburg.

Onder promotorschap van professor Piet Stinissen werd nu een nieuwe belangrijke stap vooruit gezet in de vorming van een sterk complementair MS-onderzoeksc consortium in Vlaanderen. BIOMED verwierf financiering van het FWO om in dit kader een zogenaamde Wetenschappelijke Onderzoeksgemeenschap (WOG) uit te bouwen.

PROJECTLEIDER

BIOMED zal hiervoor in de volgende vier jaren nauw samenwerken met diverse Vlaamse en niet-Vlaamse toponderzoeksgroepen van de Universiteit van Leuven (vier onderzoeksteams), de Universiteit Antwerpen (twee onderzoeksteams), de Vrije Universiteit Brussel, de Universiteit Gent (en het Vlaams Instituut voor Biotechnologie), de Universit  Catholique de Louvain, de Universiteit Maastricht en het Onderzoekscentrum van Rijswijk. Uiteraard zullen ook alle teams in BIOMED en REVAL nauw meewerken in dit netwerk.

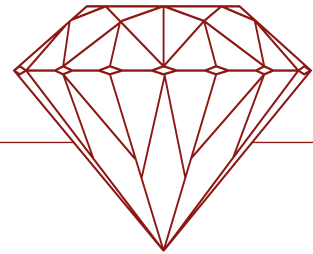
Binnen de WOG zullen symposia en wetenschappelijke bijeenkomsten worden georganiseerd en zal er onderlinge uitwisseling van onderzoekers plaatsvinden. De BIOMED-onderzoekers zijn bijzonder opgetogen met de realisatie van dit belangrijke netwerk.

De UHasselt participeert in meerdere WOG's, het is echter de eerste keer dat een UHasselt-onderzoeksgroep erin slaagt om een prestigieus FWO-WOG-project te verwerven als projectleider.

Meer info op www.fwo.be

Piet Stinissen en Ann Peters

Nieuws van het 'diamant-front'

Het is ondertussen ruim bekend dat het Instituut voor Materiaalonderzoek (IMO) van de UHasselt zich al meer dan 15 jaar bezighoudt met onderzoek naar zogenaamd 'chemical vapour deposited diamond', kortweg CVD diamant.

Deze diamanten hebben de vorm van dunne films, en zijn niet afkomstig uit de aardkorst, maar worden aangemaakt uit een gasmengsel in een grote microgolfoven. Deze traditie, in zowel depositie als karakterisering, maakt dit onderzoek tot één van de peilers van het IMO. Dat de activiteiten hieromtrent al jaren de nodige internationale aandacht trekken, mag nog eens blijken uit de volgende punten.

INTERNATIONALE ERKENNING

Diamond and Related Materials (DRM) is, zoals de naam al aangeeft, een internationaal, interdisciplinair tijdschrift dat artikels publiceert over verschillende aspecten van onderzoek op diamant en verwante materialen. Door deze focus en de unieke link met de grootste en meest bezochte diamantconferentie ter wereld, is DRM één van de voornaamste publicatiekanalen binnen dit levendige onderzoeksdomein. Het feit dat dit tijdschrift een impactfactor van meer dan 2 heeft, speelt zeker ook een belangrijke rol. Het is dan ook met plezier dat we kunnen meedelen dat Ken Haenen recent werd toegelaten tot de *Board* van DRM als een zogenaamde *Associate Editor*. Naast het beoordelen van ingezonden werk, wordt er van een geassocieerde editor verwacht dat hij mee waakt over de kwaliteit van het tijdschrift door o.a. op tijd en stond suggesties te doen over de geschiktheid van nieuwe onderwerpen, artikels op uitnodiging, etc. Dat Ken Haenen al de tweede *Associate Editor* van de UHasselt is, naast Miloš Nesládek, onderstreept des te meer de kwaliteit van het IMO-onderzoek en de appreciatie ervan op internationaal niveau.

VERWANTE MATERIALEN

Niet alleen diamant, maar ook verwante materialen zoals boornitride (BN) en aluminiumnitride (AlN) worden onderzocht binnen

IMO. Het uiteindelijke doel is deze materialen te combineren met diamant om heterostructuren te vormen die kunnen leiden tot toepassingen in opto- en hogetemperatuurelektronica, of akoestische sensoren. Dat ook hier kwaliteit wordt nagestreefd, werd recent onderstreept door het toekennen van een *Student Grant* van de *Société Française du Vide* (SFV) aan Paulius Pobedinskas voor zijn werk *'Thickness dependent residual stress in polycrystalline aluminum nitride thin films'*, met auteurs P. Pobedinskas, V. Mortet en K. Haenen. Deze prijs werd uitgereikt tijdens het conferentiediner van het twejaarlijkse *'Innovations in Thin Film Processing and Characterisation 2009 – ITFPC09'*, dat plaatsvond van 17 tot 20 november 2009 aan de Universit  Henri Poincaré Nancy I, te Nancy, Frankrijk.

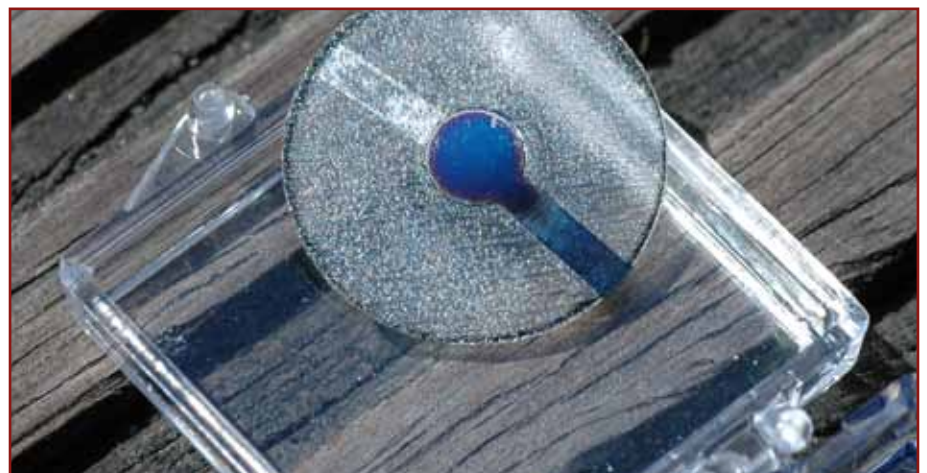
HASSELT DIAMOND WORKSHOP

Ten slotte zal, van 22 tot 24 februari 2010, voor de 15de keer de *'Hasselt Diamond Workshop – SBDD XV'* doorgaan. Tijdens deze jaarlijkse conferentie, die beschouwd wordt als de eerste belangrijke meeting van het jaar, worden traditioneel meer dan 150 onderzoekers uit heel de wereld verwacht om hun meest recente resultaten te bespreken. Al ligt de focus vooral op diamant, ook hier maken de al vermelde verwante materialen deel uit van het programma. Door het groeiende succes zal de meeting in het cultuurcentrum Hasselt voor het eerst drie volle dagen in beslag nemen. Dit moet de deelnemers opnieuw toelaten om, naast de gebruikelijke presentaties, voldoende discussietijd over te houden om nieuwe samenwerkingsmogelijkheden te bespreken en gezamenlijke projecten op poten te zetten. De grote interesse voor deze verjaardagseditie is merkbaar aan het recordaantal abstracts dat de organisatoren, M. Nesládek, K. Haenen, mochten ontvangen.

Meer informatie is terug te vinden op:

www.imo.uhasselt.be/SBDD2010

Ken Haenen en Miloš Nesládek

Supersnel rekenen dankzij het Vlaams Supercomputer Centrum

Een tiental jaar geleden waren er slechts enkele onderzoeksdomeinen die behoefte hadden aan snelle computers. Voor de Universiteit Hasselt beperkte zich dat tot de vakgroepen theoretische chemie, theoretische fysica, het Expertisecentrum voor Digitale Media (EDM) en, zeer sporadisch, andere groepen. Wie echter de evolutie van het wetenschappelijk onderzoek volgt, weet dat zware berekeningen niet langer het exclusieve domein zijn van de fysica, de chemie of de informatica.

Een eerste trend is dat de hoeveelheden gegevens die verzameld, en dus geanalyseerd moeten worden, almaar toenemen. Medische beeldverwerking, genetica, proteomica, maar ook economisch georiënteerd onderzoek doen hiervoor steeds meer beroep op krachtige computers. Een andere belangrijke trend is dat disciplines die vroeger niet of nauwelijks geassocieerd werden met het gebruik van rekeninfrastructuur, nu meer en meer gebruik maken van wiskundige modellen voor statistische analyse of zelfs simulatie. Voorbeelden hiervan zijn sociologie en linguïstiek. Ten slotte zijn er nieuwe vakgebieden zoals verkeerskunde. Het is duidelijk dat de beschikbaarheid van rekeninfrastructuur voor High Performance Computing (HPC) meer en meer een voorwaarde wordt voor innovatief onderzoek.

PARTNERSCHAP

De Vlaamse overheid speelt hierop in en heeft in Vlaanderen de betrokkenen rond de tafel gezet. Met resultaat, eind 2007 werd het Vlaams Supercomputer Centrum (VSC) boven de doopvont gehouden. Het VSC is een virtueel supercomputercentrum, gefinancierd door de Vlaamse overheid. Het is een partnerschap tussen alle Vlaamse universitaire associaties. De infrastructuur bevindt zich aan vier van de vijf Vlaamse universiteiten, met name K.U.Leuven, UGent, VUB en UA. Deze vier universiteiten hebben in de afgelopen jaren uit eigen middelen geïnvesteerd in een vervanging van hun rekeninfrastructuur. Hierdoor kan het VSC een state-of-the-art infrastructuur aanbieden die bestaat uit clusters van *compute*, *storage* en *service nodes*.

TRANSPARANTIE

Op dit moment wordt de nodige software ontwikkeld en geïnstalleerd om deze clusters te integreren tot een voor de gebruiker transparant geheel. Deze transparantie houdt in dat wanneer een gebruiker een programma draait op VSC-infrastructuur, dit uitgevoerd kan worden op

apparatuur in Leuven, Gent, Brussel of Antwerpen, al naargelang waar op dat moment rekentijd ter beschikking is. We verwachten dat in de loop van de tweede helft van 2010 de integratie van deze clusters een feit zal zijn, waarna het VSC volledig operationeel zal worden.

Desondanks wordt er toch al flink gerekend op de clusters door fysici, chemici, biologen, ingenieurs en vele anderen. Ook Hasseltse onderzoekers laten zich niet onbetuigd: de onderzoeksgroepen Statistiek, Fysiologie, Theoretische Chemie Moleculair Modelleren, Databases en Theoretische Informatica en Dierkunde, Biodiversiteit en Toxicologie maken al volop gebruik van de nieuwe mogelijkheden, wat bijgedragen heeft tot een aantal wetenschappelijke publicaties in gerenommeerde tijdschriften en internationale congressen.

INTERNATIONAAL TOPNIVEAU

Het Vlaams Supercomputer Centrum biedt onze onderzoekers nieuwe mogelijkheden die ertoe bijdragen dat zij op internationaal topniveau kunnen meedraaien in het tweede decennium van de 21ste eeuw. De academische overheid van de Universiteit Hasselt heeft dan ook de nodige inspanningen gedaan om participatie aan het VSC mogelijk te maken en zal onderzoeksgroepen stimuleren en steunen die ervan gebruik maken. Zo werd een HPC Analyst/Consultant aangesteld, verbonden aan de Universiteit Hasselt en K.U.Leuven. Hij begeleidt onderzoekers tijdens de opstartfase van onderzoeksprojecten die gebruik maken van VSC-infrastructuur en kan ook helpen bij eventuele problemen.

Geert Jan Bex en Ann Peters

MINIWORKSHOP

Op 5 februari 2010 organiseert de dienst Onderzoekskoördinatie een miniworkshop voor de huidige, maar vooral de potentiële gebruikers van de VSC-infrastructuur. Na een korte inleiding volgen getuigenissen van enkele 'gebruikers', waarbij hun ervaringen met het gebruik van de supercomputer centraal staat. Naderhand is er tijd voor informele gesprekken.

De bedoeling is zoveel mogelijk stafleden te informeren over de beschikbare faciliteiten. Inschrijven kan via de site van de dienst Onderzoekskoördinatie.

ONBEKEND, niet onbemind

In deze rubriek wordt u op de hoogte gebracht van minder bekende en soms dus ook minder aangesproken financieringskanalen. We willen u informeren over financiering van onderzoeks- en onderwijsgerelateerde activiteiten allerhande, waaronder beurzen voor studenten en onderzoekers, projectfinanciering, mobiliteitstoelagen, congresfinanciering, ...

FULBRIGHT: STUDEREN EN ONDERZOEK IN DE STATES

Je wetenschappelijke blikveld verruimen, in contact komen met andere mensen en culturen, je talenkennis bijspijkeren; het zijn allemaal elementen die je als mens én als wetenschapper kunnen verrijken en die je kansen op de arbeidsmarkt kunnen verhogen. Heel wat Europeanen kiezen ervoor om hun studies of academische carrière al dan niet tijdelijk naar de VS te verhuizen. Vanuit België vertrekken er elk jaar een dertigtal academici voor minimum drie maanden en maximum één jaar naar de VS, gesubsidieerd door een zogenaamde Fulbrightbeurs

Postdocs met interesse in een verblijf in de States dienen tegen 1 maart 2010 een aanvraag in bij Fulbright. Ze maken dan kans op één van de tien Fulbright-postdocbeurzen. Master- en doctoraatsstudenten die hun horizons willen verbreden, kunnen tot 30 april 2010 een aanvraag indienen om aanspraak te maken op een van de twintig beschikbare Fulbright Grants for Graduate Studies of een van de beurzen onder beheer van de Koning Boudewijnstichting. In geval van toekenning ontvangen zij gedeeltelijke of volledige financiering van hun studieverblijf aan een Amerikaanse gastuniversiteit.

Voorts geeft het Fulbright-Schumanprogramma jaarlijks aan tweeëntwintig EU-burgers de mogelijkheid om gedurende gemiddeld vier maanden (min. 3 maanden, max. 1 jaar) onderwijs-, studie- of onderzoekstaken op te nemen in een Amerikaanse onderwijs- of onderzoeksinstituten. De voorwaarden waaraan deze kandidaten moeten voldoen, staan beschreven op de Fulbrightwebsite, en de eerstvolgende deadline voor dit steunkanaal valt op 1 maart 2010.

Alle info over de Fulbright-financieringsprogramma's is beschikbaar op

<http://www.fulbright.be>

KAMIEL, DE PAPERASSENGIDS

Misschien vrees je dat je studieverblijf in het buitenland heel wat bijkomende administratieve voeten in de aarde zal hebben. Hoe zit het tijdens je buitenlands verblijf met kinderbijslag, belastingen, wachttijden, ziekteverzekering, reis- en verblijfkosten en nog veel meer? Een handige website om je door dit kluwen heen te gidsen vind je op 'Kamiel, de paperassengids'

<http://www.kamiel.info>

Nele Nivelte

(Bijna) klaar voor India

Van maart tot mei zullen acht studenten geneeskunde naar Calcutta reizen voor een inleefstage van zes weken. Ze zullen meewerken in een lokaal project: het *Institute for Indian Mother and Child (I.I.M.C.)*. De komende weken houden ze u via nUweetjeHet op de hoogte van hun reilen en zeilen in aanloop naar hun reis.

Hier zijn we weer en we hebben zeker niet stil gezeten sinds onze vorige verschijning in nUweetjeHet. We staan te popelen om u op de hoogte te brengen en verder te enthousiasmeren voor ons project en dat van het I.I.M.C.!

De vliegtuigtickets zijn geboekt, de beursaanvragen zijn binnen en de eerste vaccinatie-

"Ik ben Ine Vanherle en zit nu in het derde jaar geneeskunde. Toen ik in het eerste jaar over het project hoorde, wist ik onmiddellijk dat ik mee wou. Ik lees af en toe romans die zich afspelen in India en zo raakte ik geboeid door de cultuur. Het lijkt me enorm interessant om die dingen nu ook in het echt mee te kunnen maken.

Daarnaast wil ik ook heel graag leren hoe men geneeskunde kan uitvoeren zonder al die dure apparaten die wij in onze ziekenhuizen hebben. Ik hoop echt te leren hoe men meer kan doen met minder middelen.

Daarnaast lijkt het me ook heel leuk om samen te werken en te leven met vrijwilligers uit andere landen. Het gaat ongetwijfeld een onvergetelijke ervaring worden."

Ine Vanherle

"Ik ben Lien Joillet, studente derde jaar geneeskunde. Al van kindsbeen af is het mijn droom om arts te worden en dan voornamelijk om mij in te zetten voor de derde wereld, eventueel als medewerker van Artsen Zonder Grenzen. Deelname aan het I.I.M.C.-project is voor mij dan ook de kans om al een tipje van deze sluier op te lichten. Ik weet dat ik op korte tijd geen wereldgrote veranderingen teweeg zal brengen maar toch wil ik ook op mijn manier een steentje bijdragen. Het I.I.M.C. wordt draaiende gehouden door vrijwilligers van over heel de wereld en het besef dat ik een van die velen ben, doet mij inzien hoe één enkele, nietige persoon op zijn manier iets kan betekenen in deze wereld. Ik hoop dat na mijn terugkomst mijn dromen en motivatie alleen maar zijn toegenomen zodat ik in mijn verdere leven mijn idealen verder kan blijven nastreven."

"Ik hoop dat dit project jullie hart verwarmt, net zoals dit het mijne heeft verwarmd, en ook jullie de zin krijgen om een steentje bij te dragen door een klein bedrag te storten op onze rekening."

Lien Joillet

sputjes zijn gezet met een aantal pijnlijke armpjes tot gevolg. Onze rekeningen en die van ons project gaan dus tegenovergestelde richtingen uit de laatste tijd. Dankzij de eerste giften, onze eigen chocoladeverkoop (wordt wegens groot succes herhaald) en de Chiro van Heusden, die de opbrengst van hun solidariteitsnacht integraal aan ons hebben overgemaakt (een dikke merci daarvoor), zijn we de kaap van de eerste duizend euro al even voorbij, op naar vele volgende!

Vlak voor we vertrekken zullen we de totale som overdragen aan het I.I.M.C. Zij zullen het geld gebruiken voor de aankoop van medisch materiaal voor een operatiekamer en een verloskamer. Zaken waar nood aan is én die de kwaliteit van gezondheidszorg weer een trapje hoger duwt.

Ondertussen is het volgende trouwens ook helemaal definitief: onze film/info-avond zal plaatsvinden op **24 februari om 19.00 uur in de aula van het Salvator-ziekenhuis**. Allen daarheen! Klamp iemand van ons aan of contacteer ons via onze mail of blog voor één van de fel begeerde inkomkaarten.

Nu zijn jullie weer helemaal op de hoogte. Kan je niet wachten tot de volgende nUweetjeHet voor meer nieuws, dan kun je terecht op onze blog en aarzel zeker niet om daar een berichtje achter te laten. Na een heleboel mondelinge, positieve reacties hopen we er nu ook een aantal op onze blog te krijgen.

Tot op de blog of in de volgende nUweetjeHet!

Carmen, Diedert, Ine, Jelena, Koen, Lien, Roos en Sophie

Indiaproject2010@hotmail.com
www.iimcmmissioncal.org
indiaproject2010.blogspot.com
652-8112491-75 (vrije gift)

UHasselt steunt Music for Life

Music for Life! Ook dit jaar lieten drie Studio Brussel-presentatoren zich een week lang opsluiten in een glazen huis in Gent. Muskietennetten tegen malaria, en wel zoveel mogelijk, dat was het goede doel waar we met z'n allen voor wilden gaan. Niet met een kleine actie zoals die van vorig jaar, waarbij een aantal assistenten wat geld samenlegden. Nee! Dit jaar zou het wat grootser worden aangepakt...

De brainstormsessies in wat ooit de agora was geweest, deden ons echter beseffen dat de tijd geen bondgenoot was voor wie nog met originele ideeën wou komen aanzetten. Een 'gewone' inzamelactie dan maar, onder personeel en studenten. Met Superman als onze patroonheilige, werden mails verstuurd en mensen verleid om zich tot het UHasselt-heldendom te bekeren.

Ondertussen bleek ook het rectoraat gewonnen voor onze plannen. Duizend euro startkapitaal en een aantal flessen champagne die konden worden verloot onder de stortende goede doelenaars, niet min toch? Op donderdag 17 december, om 12 uur, werd het startschot gegeven, en reken maar dat de centjes binnenstroomden. Op dinsdag 22 december om 3 uur klokten we af. Het ingezamelde bedrag werd met een veiligheidsescorte overgemaakt aan het rectoraat, dat zou instaan voor de storting van het totaalbedrag. Want we zouden wel naar het glazen huis gaan, maar al dat geld ook echt meenemen, dat leek ons toch een té riskante operatie.

Berekoud was het, toen we de dag nadien op het Woodrow Wilsonplein arriveerden. Maar ach, we verwarmden ons aan de uitgelatenheid van al die vrolijke mensen voor het glazen huis en ... WAT? HOEVEEL? ECHT? NEUH! HUH? 33.000 euro, het bedrag dat de Universiteit Gent had ingezameld, deed ons rillen, en heus niet alleen van de kou. Maar nuchter als we zijn, herleidden we dat feit maar snel weer tot zijn ware proporties. Want hoeveel studenten heeft die mastodont wel niet, en hoeveel personeel?!

Een half uurtje drummen, zo dachten we, en de strijd is gestreden, het ellebogenwerk achter de rug, ... Dat was buiten de strikt geregisseerde spontaniteit van het hele gebeuren gerekend. Aanschuiven om je actie te melden, aanschuiven om het filmpje in te spreken, wachten tot we –misschien, heel eventueel, uitzonderlijk – het fiat zouden krijgen om even met Sam De Bruyn te praten, aanschuiven tot het echt zover was.

Twee uur later stond Sammy met een hoofdtelefoon tegen een glazen wand aan te praten, en hij deed dat, het moet gezegd, met verve! De cheque werd afgegeven, met een fles UHasselt-champagne voor de StuBru-presentatoren erbovenop.

Missie volbracht! En om het in StuBru-terminen te zeggen, de afrekening: 2208,60 euro voor het goede doel, 441 muskietennetten dus, vier bevroren neuzen, veertig bevroren tenen en heel warme harten! Bedankt aan iedereen die zijn steentje heeft bijgedragen.

Sammy De Ridder, Mieke Goris, Toon Moonen, Anja Wijnants

VLUP bezoekt Winter-Efteling

Er was eens ... een dappere groep reizigers die een tocht maakte naar een magisch winterland, genaamd de Efteling. In dit land hoopte het gezelschap spanning en avontuur, magische volkeren en prachtige sneeuwlandschappen te vinden. Er werd gezegd dat in dit land vreemde volkeren en wezens wonen, zoals het volk van Laaf, elfen en kabouters, spoken en tovernarren.

Die zondag, 20 december 2009, waaide er een koude wind uit het Noorden en dwarrelden de sneeuwvlokjes zachtjes naar beneden. Toch besloten de dappere reizigers de verre reis naar het magische winterland aan te vatten. Tegen het middaguur verschenen in de verte de besneeuwde pieken van het Huis van de 5 Zintuigen en had het gezelschap eindelijk veilig zijn bestemming bereikt. We hadden het gehaald!

Kinderen werden prompt omgetoverd tot kleine eskimo's en er verscheen een bont gezelschap van gekleurde mutsen, sjaals en dikke jassen. In de krakende sneeuw gingen we op pad. Eens we dit magische land hadden betreden, ging elk van de reisgezellen zijn eigen weg. Sommigen trokken naar het Ruigrijk, anderen naar het Reizenrijk en het Andersrijk en weer anderen gingen richting het Marerijk. Met enkele (kabouter)kompanen sloot ik mij aan bij deze laatste groep.

We bezochten er het grappige volk van Laaf, we gingen naar de kermis en later warmden we onze onderkoelde neuzen en oren op in de Droomvlucht. Daar zagen we lieflijke elfen en gemene faunen en dwergen verschijnen. Daarna terug de sneeuw in (want de vlokjes dwarrelden naarstig naar beneden) en op zoek naar het Sprookjesbos. Daar vonden we een besneeuwd kabouterdorpje, Langnek met oorverwarmers en sjaal, een slapende en ondergesneeuwde reus. De dansende rode schoentjes waren vastgevroren aan de dansvloer, aan de zingende paddenstoelen hingen lange ijspegels.

We zetten onze tocht verder naar het Reizenrijk. We bezochten er het land van de Carnaval-sneuzen (hun neuzen even rood als die van ons), we draaiden zot bij Monsieur Cannibal en betraden het Avonturen Doolhof. De Pagode rees prachtig verlicht op aan de besneeuwde lucht. De sneeuwballen vlogen ondertussen rond onze oren en sneeuwmannen rezen op uit het sneeuwtapijt.

Terwijl het stilaan donker werd, verschenen de prachtigste kerstlichtjes die je je maar kan

inbeelden. Alles was al mooi, maar nu werd het echt sprookjesachtig. Kerstliederen klonken in de verte, mensen verzamelden rond grote houtvuren om op te warmen. Onze kleinste metgezellen vonden het allemaal prachtig, hun oogjes straalden van plezier en de koude kleurde hun wangetjes rood.

Stilaan werd het tijd om terug te keren naar het Huis van de 5 Zintuigen en na te gaan of onze reisgezellen ook zo hadden genoten van deze sprookjesachtige dag. Terwijl we wachtten, waagden twee eenzame luchtacrobaten zich aan ingewikkelde bewegingen in de nok van het Huis. Een discobal zorgde voor sfeervolle verlichting.

Op de terugreis was het zeer stil, ik denk dat iedereen terugdacht aan een prachtige dag en vooral genoot van de warmere temperaturen. Of zouden ze allemaal naar Dromenland zijn vertrokken??

Daphné Vermin

World Evening LET'S DANCE!

Wednesday 3 March 2010

from 17h00

Agora Hasselt University

Drinks with exotic appetizers

World Dinner

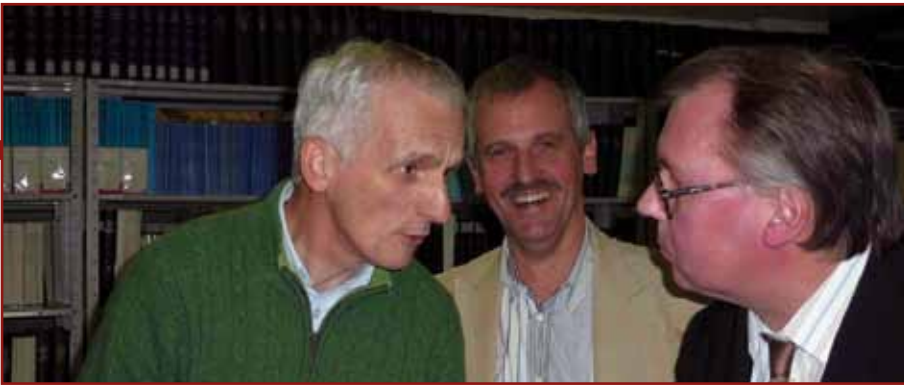
Dance Workshops from Asia, Africa, Latin America and Europe

3 EURO: students + children < 12

7 EURO: others

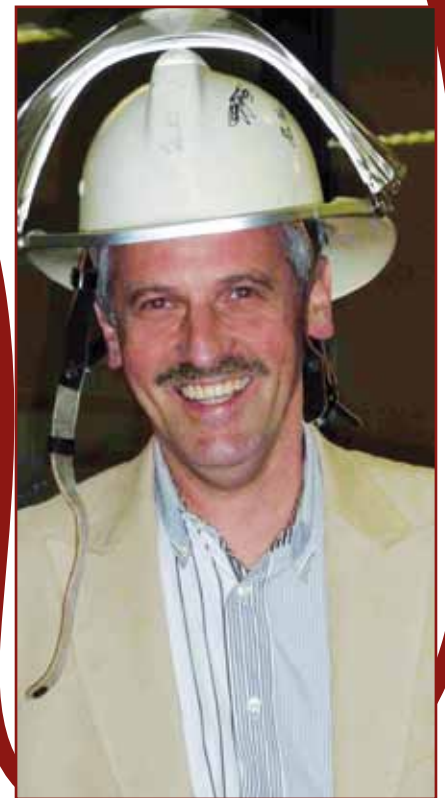
Registration: www.uhasselt.be/international

Collega **Marc Pannekoeke** uitgewuifd

Na bijna 30 jaar trouwe dienst aan UHasselt heeft Marc Pannekoeke ons verlaten. Hij heeft van zijn hobby zijn werk kunnen maken en wordt brandweercommandant in Bree. Er werd voor hem een afscheidsfeestje georganiseerd op 10 december in de bibliotheek.

We wensen hem nog veel succes met zijn nieuwe loopbaan!

DOCTORAATSPROMOTIES

MARLIES VANHULSEL

Doctor in De toegepaste economische wetenschappen
Doctoraatsproefschrift over 'An Activity-Based Scheduling Framework Incorporating Reinforcement Learning'
Promotor: prof. dr. Geert Wets
26 januari 2010 om 16.00 in auditorium H4

RAFAEL GRIMSON

Doctor in de wetenschappen: informatica
Doctoraatsproefschrift over 'Upper and Lower Complexity Bounds for Some Problems in Elementary Geometry'
Promotor: prof. dr. Bart Kuijpers
2 februari 2010 om 16.00 in auditorium H5

Doctoraat

Nele Weyens

De rol van bacteriën bij fytoremediatie

Fytoremediatie (het gebruiken van planten voor het vastleggen of opkuisen van verontreinigde bodems of (grond)water, nvdr) is een kostenefficiënt duurzaam alternatief voor bodemsanering. Het draait immers volledig op zonne-energie en veroorzaakt bovendien slechts een minimale verstoring van de omgeving.

Endofytische bacteriën (*bacteriën die leven binnen in de plant, nvdr*) kunnen een belangrijke rol spelen bij fytoremediatie. Endofyten werden in alle onderzochte plantensoorten aangetroffen en verbeteren de groei en de gezondheid van hun gastheer. In geval van fytoremediatie van organische contaminanten kunnen endofyten, uitgerust met de geschikte afbraakroute, de fytotoxiciteit en de vervluchtiging van de contaminanten via de bladeren verminderen.

METAALRESISTENTIE

Om tijdens fytoremediatie van toxische metalen de fytotoxiciteit te verlagen en ook de opname te bevorderen, kunnen metaalresistente endofyten gebruikt worden. De werkzaamheid van dit concept werd in het labo Milieubiologie al op laboschaal aangetoond voor afzonderlijke verontreinigingen van toluene of nikkel.

Op de meeste verontreinigde sites komen echter gemengde verontreinigingen van organische contaminanten en toxische metalen voor. Bovendien is het bewijs van de werkzaamheid van het concept op laboschaal nog geen garantie voor een succesvol functioneren in het veld. Aangezien het hoofddoel van dit doctoraat was om endofyt-gestimuleerde fytoremediatie dichterbij toepassing in het veld te brengen, werden deze knelpunten verder bestudeerd.

GELE LUPINE

In een eerste deel van dit doctoraat werd op laboschaal onderzocht of endofyten in staat zijn om fytoremediatie van gemengde verontreinigingen van organische contaminanten en toxische metalen te verbeteren. Hiervoor werden gele lupine planten geïnoculeerd met een nikkelresistente, toluene- en TCE(tri-chloor-ethen)-afbrekende endofyt en blootgesteld aan combinaties van nikkel en toluene en van nikkel en TCE. Uit deze experimenten kon besloten worden dat endofytische bacteriën, voorzien van de geschikte eigenschappen, fytoremediatie van gemengde verontreinigingen kunnen verbeteren via een verlaging van de fytotoxiciteit van de metalen en een verhoogde afbraak van organische contaminanten.

POPULIER

Om het concept te kunnen testen in het veld werd overgeschakeld naar populier, aangezien deze soort zeer geschikt is voor zowel biomassa-productie als voor fytoremediatie doeleinden. In het finale deel van dit doctoraat werden populieren aangeplant op een TCE-verontreinigde site en geïnoculeerd met een TCE-afbrekende endofyt. De vestiging en aanrijking van de geïnoculeerde endofyt, en de overdracht van de genen die coderen voor de TCE afbraak naar andere endofyten van populier resulteerden in een 90 procent verlaagde vervluchtiging van TCE.

2D- en 3D-beeldvorming vermindert chirurgische complicaties bij operaties aan het kaakbot

Tegenwoordig worden orale implantaten routinematig gebruikt voor de rehabilitatie van het tandenloze kaakbot. In het anterieure kaakbot wordt deze procedure over het algemeen als complicatieloos geacht, zonder vergaande risico's op zenuw schade. In deze thesis werden chirurgische, radiografische en anatomische overwegingen geëvalueerd, om risico's op neurosensorische storingen en bloedingen te kunnen inschatten.

Deze evaluatie toonde contradictorische rapporteringen inzake neurovascularisatie. De publicaties van enkele case reports met neurovasculaire problemen na chirurgie in de anterieure kaak waren in overeenstemming met onze bevindingen. Het was dan ook duidelijk dat de morfologie van het anterieure kaakbot herbestudeerd moest worden door middel van gespecialiseerde beeldvormingstechnieken voor het onderzoek van neurovascularisatie. In deze thesis werden hierbij in totaal 20 menselijke kadaverstukken, 535 droge onderkaken, 163 droge schedels en 676 klinische datasets gebruikt.

SCHADE

Macro- en micro-anatomische dissecties met bijkomend gespecialiseerd micro-anatomisch onderzoek werd uitgevoerd waarbij histologie in overeenstemming werd gebracht met Hoge Resolutie Magnetische Resonantie beelden van het kaakbot (HR-MRI). Dit onderzoek toonde aan dat kaken met of zonder tanden een significante variatie vertonen in het voorkomen van het mandibulair kanaal, mandibulair incisief kanaal en linguaal kanaal alsook het maxillaire nasopalatale kanaal. Al deze kanaalstructuren bevatten een neurovasculaire bundel, waarvan de diameter groot genoeg kan zijn om bij een ingreep klinisch significante schade te veroorzaken. Een zorgvuldige preoperatieve radiografische analyse van de kaken is daarom aangewezen.

WERELDWIJD

Deze resultaten lieten vervolgens ook toe om een radiografisch onderzoek uit te voeren naar de aanwezigheid, kenmerken en variabiliteit van structuren veroorzaakt door evolutionaire en raciale aspecten. Met de wereldwijde mobiliteit heeft dat laatste vandaag zijn belang in de chirurgische benadering. Het gebruik van Cone Beam CT (CBCT) liet toe om alle anatomische kenmerken te

bestuderen op grote hoeveelheden aan data. Tegelijkertijd werd geëvalueerd hoe accuraat deze CBCT-beelden zijn bij de visualisatie van anatomische oriëntatiepunten en in de 3D-modellering van het kaakbot en de gerelateerde neurovasculaire kanalen/foramina. De hoge accuraatheid van segmentatie en de goede diagnostische beeldkwaliteit (identificatie van oriëntatiepunten) biedt veelbelovende klinische perspectieven, aangezien CBCT zich toont als een niet-invasieve techniek met een lage kost en stralingsdosis, die bijzonder nuttig kan worden in de preoperatieve planningsfase.

PREOPERATIEVE PLANNINGSFASE

Uit dit onderzoek blijkt duidelijk dat er zich een uitgebreide neurovascularisatie in de kaakbeenderen bevindt, met een significant klinisch impact wanneer deze structuren genegeerd worden. De grote variabiliteit van deze neurovasculaire structuren rechtvaardigt het gebruik van 3D-beeldvorming voor visualisatie tijdens een preoperatieve planningsfase.

CBCT-beeldvorming kan dus naar voor worden geschoven als de geprefereerde techniek om chirurgische complicaties te verminderen bij operaties aan het kaakbot, zoals het plaatsen van implantaten.

Het onderzoekswerk resulteerde in 11 Categorie A1 publicaties.

Ivo Lambrichts

Nieuwe moleculaire merkers voor reumatoïde artritis en multiple sclerose

Drie procent van de wereldbevolking lijdt aan een auto-immune aandoening waarbij het immuunsysteem, dat als taak heeft het lichaam te beschermen tegen vreemde indringers, lichaamseigen weefsel aanvalt. De identificatie van ziektemerkers of biomerkers voor auto-immune aandoeningen zoals reumatoïde artritis (RA) en multiple sclerose (MS) vormt een belangrijke focus binnen het onderzoek naar auto-immuniteit.

Biomerkers zijn objectief meetbare indicatoren van een ziekte en kunnen daardoor gebruikt worden om de correcte diagnose van de ziekte te stellen, om het toekomstig ziekteverloop te voorspellen en om de efficiëntie van toegepaste therapieën te voorspellen. Tevens kunnen dergelijke merkers ons ook iets meer leren over de ziekte zelf, wat op zijn beurt kan leiden tot de ontrafeling van de onderliggende ziekteprocessen en de identificatie van mogelijk nieuwe therapeutische strategieën.

ANTISTOFFEN EN AUTO-IMMUNITEIT

Vroegere studies in RA en MS hebben aangetoond dat de antistoffen aanwezig in de lichaamsvloeistoffen (ruggenmergvloeistof, serum) van MS- en RA-patiënten verschillend zijn van deze van gezonde personen en dat deze antistoffen een pathogene rol spelen in de ziekteprocessen. Door de antistoffen in RA- en MS-patiënten te analyseren, kunnen specifieke, ziektegeassocieerde antistoffen geïdentificeerd worden die bijgevolg als merker voor de ziekte gebruikt kunnen worden. In deze studie werd gebruik gemaakt van een krachtige techniek gebaseerd op fagen, virussen die bacteriën infecteren, om dergelijke nieuwe antistofmerkers voor RA en MS te identificeren.

ANTISTOF-MERKERS VOOR RA

Voor RA werden 14 nieuwe antistofmerkers gevonden die detecteerbaar waren in serum van RA-patiënten die op basis van de huidige labotesten voor RA niet gediagnosticeerd konden worden. Deze merkers zouden dus nuttig kunnen zijn voor toepassing in nieuwe diagnostische labotesten voor RA. Daarenboven kunnen de nieuwe, geïdentificeerde RA antistofmerkers ons iets meer leren over de onderliggende ziekteprocessen in deze aandoening; de verdere ontrafeling van de reden waarom deze antistoffen aanwezig zijn in RA-patiënten en de analyse van de lichaamseiwitten die door deze antistoffen gebonden worden, zullen bijdragen tot een beter begrip van de ziekte.

ANTISTOF-MERKERS VOOR MS

Voor MS werden 8 nieuwe antistofmerkers geïdentificeerd die teruggevonden werden in het ruggenmergvocht van bijna de helft van de MS-patiënten. De rol van deze antistofmerkers en de lichaamseiwitten die gebonden worden door deze antistoffen, in het ziekteproces van MS werd geanalyseerd in het diermodel voor MS, experimentele auto-immune encephalomyelitis (EAE). Toediening van de geïdentificeerde antistoffen in EAE dieren leidde tot een verergering van de ziekte wat de pathogene rol van de geïdentificeerde antistoffen aantoont. De analyse van antistofmerkers in MS heeft hiermee geleid tot de identificatie van een aantal nieuwe lichaamseiwitten die mogelijk aangevallen worden in de auto-immune respons die zich voordoet bij MS-patiënten, wat uiteindelijk resulteert in een beter begrip van de ziekte.

Het onderzoek naar nieuwe merkers voor RA en MS dat binnen BIOMED uitgevoerd wordt, werd al meerdere keren bekroond met nationale en internationale prijzen.

Wel 'deeg'lijk

De aan u allen zeer verknochte Madam Pheip zat op 01-01-2010 gezellig te keuvelen met Petoetje en Petatje, toen ineens de deur met een ruk werd opengesmeten en er een storm naar binnen kwam gewerveld. En gelijk het nu berekoud is kunt ge wel denken dat dit niet bepaald aangenaam was. De sneeuwvlokjes dwarrelden al naar binnen. Maar wat kwam daar nog naar binnengestoven met veel geklepper, gerommel en gedonder? Het Nieuwe Jaar! Ik dacht, moet ge daar nu zoveel lawaai voor maken?! En ik zei dat ook: "Nieuw Jaar, waar zijt gij hier eigenlijk mee bezig?"

"Pardon", zei het Nieuwe Jaar, "ik had al hier moeten zijn om middernacht, maar ik werd tegengehouden door Madam 2009. Ze had ook nog eens al die vorige jaren aan haar sleep hangen: 2008, 2007, 2006... Aan het jengelen en jammeren, aan het kreunen en steunen. Om horendul van te worden. Kunt ge mij niet ergens verstoppen hier? Ze zitten mij achterna en 't zal niet lang duren of ze staan hier ook aan de deur."

Madam Pheip zijnde, ging ik dat wel eens rap gaan oplossen. Wat was me dat nu! Als een Jaar voorbij is, moet het maar eens ophouden met van zijn oren te maken. Ik stuurde Petoetje en Petatje naar hun kamer. Nero opgebeld, Adhemar laten komen. Ze wonen niet ver van hier, dus op een ik en een gij stonden ze aan de deur. Ze bellen aan en – potverdikke – sluipt daar niet tegelijk die Madam 2009 mee naar binnen! Met aan hare frak die jengelende oudere Jaren.

Adhemar had zijn academisch mutske op. Dat kalmeerde die kwiestenbiebels al een beetje. Hij stond hen te woord: "Beste dames en heren Jaren", begon hij, "wat moge wel uwe queeste zijn?" Als geleerde academicus (is dat geen pleonasme?) kunt ge best een iets of wat onverstaanbare taal gebruiken, dat impressioneert en stelt gerust. Al wat zo "wetenschappelijk" klinkt, dat zal toch wel juist zijn. Die arme Jaren zagen er een beetje verbouwereerd uit. "Onze queeste?"

Ze herpakten zich. "Onze queeste, haha!", zei Madam 2009, "vraag dat maar eens aan 2008! Ik moest en zou de problemen van 2008 eens gaan oplossen, de bankiers aan banden leggen, de kleine man beschermen tegen nakend onheil, de wereld groener maken... Maar wat kan een Jaar gaan doen, als die mannen in donkergestreept maatpak aan de top niet mee willen. Dat wilde ik Nieuw Jaar 2009 nog maar eens op het hart drukken. Ziet dat ge die mannen aan de top goed in de gaten houdt. Oren naar de kleine man aan de basis moeten ze hebben, die moeten het allemaal gaan waarmaken en zo dom zijn die niet hoor!"

Adhemar is een goed professorke, hij luisterde. "Madam Pheip", zei hij, "ze hebben gelijk. En als ge nog eens in de buurt van de UHasselt komt, zeg het daar ook nog maar eens. Een keer teveel kan geen kwaad. Gelijk gij dat 'deeg'lijk uit de doeken kunt doen, gooi het daar nog maar eens in de pan."

Awel, ik ben dat daar gaan doen. Ik ben daar voor de verandering eens zeer 'deeg'lijke pannenkoekskes gaan bakken (hebt ge me bezig gezien?). Iedereen kreeg er een pint bij of een lekker glas wijn, courtesy van het rectoraat. En elkendeen, gestreept maatpak of niet, klapte met iedereen (of toch bijna).

Zo willen we het hebben hé!

Aan allen een goede start, veel 'deeg'lijk werk en werkgenot en hou het gezond,
dat zijn de wensen vanwege,

Nieuw Jaar 2010 en Madam Pheip

TAAL OP MAAT

T A A L T I P

Laat me beginnen met u het beste toe te wensen voor 2010: dat het nieuwe jaar u al het goede mag bezorgen dat 2009 niet gebracht heeft. En laten we vooral niet meer terugkomen op mijn lapsus in de TAALopMAAT van december over de correcte formulering van nieuwjaarswensen, waarin ik doodleuk beweerde dat *oudejaars*- en niet *eindejaars*- een letterlijke vertaling van het Franse *fin d'année* is – met dank aan de alerte collega die me hierop wees. Punt is dat zowel samenstellingen met *oude*- als met *eindejaars*- correct Nederlands zijn. In deze barre winterdagen zal u me die uitschuiver wel vergeven...

In dit nieuwe jaar open ik met een tip voor de briefschrijvers onder u. Als u Nederlandse brieven schrijft, kiest u dan voor *u zult gemerkt hebben* dan wel *u zal gemerkt hebben*, voor *u hebt gemeld* of *u heeft gemeld* of voor *u bent de eerste* of *u is de eerste*? Hetzelfde probleem doet zich voor met *u kunt/kan* en *u wilt/wil*. Dát er hier twijfel over bestaat, is het gevolg van een natuurlijke historische taalontwikkeling, maar tóch bestaat er een voorkeursvorm!

Het persoonlijk voornaamwoord *u* is een samentrekking van het oude *uwe edelheid*. Hooggeplaatste personen werden vroeger aangesproken in de derde persoon, vandaar dat de oorspronkelijke werkwoordsvorm bij *u* ook in de derde persoon stond, zoals *u is*, *heeft*, *zal*, *kan* en *wil*, naar analogie met de werkwoordsvorm bij het persoonlijk voornaamwoord in de derde persoon *hij*.

Tegenwoordig begrijpen we *u* echter als een synoniem voor *jij*, het persoonlijk voornaamwoord in de tweede persoon, maar dan in een beleefdere vorm. Vandaar dat we *u* hoe langer hoe vaker zijn gaan combineren met een werkwoord in de tweede persoon, als in *u bent*, *hebt*, *zult*, *kunt* en *wilt*, naar analogie met de werkwoordsvorm bij *jij*. Wat zou het mooi zijn als mijn verhaal hiermee voltooid was, maar helaas... Feit is dat taal constant in beweging is, en laat dat nu ook het geval zijn voor de werkwoordsvorm in de tweede persoon. Naast de vormen *je zult*, *kunt* en *wilt* klinken tegenwoordig ook *je zal*, *kan* en *wil* steeds natuurlijker in de oren. Er lijkt hier een trend aan de gang om het werkwoord in de tweede persoon te vervangen door dat in de derde. Is dit misschien zo om te besparen op het aantal verschillende vormen van één werkwoord? Bij andere, meer regelmatige werkwoorden, zoals *maken*, bestaat er immers ook geen aparte werkwoordsvorm voor de tweede en derde persoon: *jij/hij/u maakt*.

Hoe interessant die taalontwikkelingen ook mogen zijn – in mijn ogen dan toch –, *u bent* er niet mee geholpen. Laat mij dus afsluiten met een eenduidig advies. Gebruik in de beleefdheidsvorm altijd een werkwoord in de tweede persoon: ***u bent***, ***hebt***, ***zult***, ***kunt*** en ***wilt***. Zo vermijdt u het risico om enerzijds ouderwets te klinken (geen werkwoordsvorm in de derde persoon) of om slordig te klinken (recente informelere trend om soms niet meer te differentiëren tussen een tweede en derde persoon in de werkwoordsvorm). Succes ermee!

Nele Nivelde

JENEVER

Geschiedenis en Brouwprocessen

Eric Van Schoonenberghe, Nationaal Jenevermuseum

Lezing gevolgd door degustatie

Donderdag 18 februari 2010 om 19.30 uur
UHasselt - Auditorium H2
Agoralaan gebouw D - Diepenbeek
Inschrijven: jong@kvcv.be

KVCV - leden: € 2
Dip's - leden: € 4
niet - leden: € 6

universiteit
▶▶ hasselt

C O L O F O N

nUweetjehet is een interne nieuwsbrief van, voor en door UHasselt-personeelsleden.

Eindredactie: Ingrid Vrancken | communicatieverantwoordelijke UHasselt

Vormgeving: Dave Bosmans | Mouch Hendrickx | grafisch medewerkers UHasselt

Fotografie: Marc Withofs | fotograaf UHasselt | en anderen

Druk: Repro | Drukkerij UHasselt

Verantwoordelijke uitgever:

Marie-Paule Jacobs | beheerder UHasselt

Universiteit Hasselt | Campus Diepenbeek

Agoralaan | Gebouw D | BE-3590 Diepenbeek